

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВ-
ЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

**Робоча програма
для здобувачів спеціальності 281 "Публічне управління та
адміністрування"**

Укладачі: **Гавкалова Н.Л.** _____

Відповідальний за видання **Гавкалова Н.Л.** _____

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018**

УДК 330(477)(07)

ББК 65.9(4УКР)р

Е-45

Затверджено на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки.

Протокол № 3 від 26 вересня 2017 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: Гавкалова Н. Л.

Теорія та методологія публічного управління та адміністрування: робоча програма для здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» : [Електронне видання] / укл. Н. Л. Гавкалова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 54 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, практичних та семінарських занять, матеріали для закріплення знань (самостійну роботу, контрольні запитання), критерії оцінювання знань здобувачів, професійні компетентності, якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для здобувачів третього ступеня

УДК 330(477)(07)

ББК 65.9(4УКР)р

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2018

Вступ

В Україні за роки незалежності відповідно до Конституції України постійно змінюється структура та функціонування органів публічної влади всіх рівнів. Розвиток всіх форм власності та громадянського суспільства вимагають перетворення бюрократичного апарату на ефективну систему урядування, яка сприятиме задоволенню прав та законних інтересів громадян. А це в свою чергу зумовлює об'єктивну необхідність для подальшого розвитку і зміцнення діяльності публічних службовців у нових умовах.

Визначальним критерієм для таких змін є впровадження в діяльності службовців України європейських стандартів обслуговування громадян та професійного обслуговування політичного керівництва. Заходи щодо такого впровадження передбачені Концепцією адаптації інституту державної служби до стандартів Європейського Союзу, схваленої Указом Президента України від 5 березня 2004 року, а також Концепцією розвитку законодавства про державну службу в Україні, схваленої Указом Президента України від 20 лютого 2006 року.

Глибоке розуміння проблем, які виникають в процесі формування сучасної доктрини публічної служби, самого поняття публічної служби, а також відповідного інституту, сприятиме більш раціональному підходу до формування кадрової політики відповідно до нових завдань і функцій держави, а також подоланню відчуженості суспільства від публічної влади, підвищенню професіоналізму та компетентності публічних службовців. Навчальна дисципліна «Теорія та методологія публічного управління та адміністрування» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування.

Публічне адміністрування є сферою діяльності, що заслуговує на уважне вивчення внаслідок важливості її для загальної освіти студента. Вивчення дисципліни «Теорія та методологія публічного управління та адміністрування» сприятиме усвідомленню теоретико-методологічних засад публічного адміністрування, поглибленого розуміння врядування, обґрунтування основних рис держави та з'ясування особливостей публічної адміністрації на державному, регіональному та місцевому рівнях.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни
		очна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 " Публічне управління та адміністрування"	Базова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 281 – Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки
		1
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 32; самостійної роботи – 88	третій (освітній) ступінь	Лекції
		14 год
		Практичні, семінарські
		18 год
		Самостійна робота
		88 год
Вид контролю		
		залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 36 %;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Теорія та методологія публічного управління та адміністрування” є засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо усвідомлення теоретико-методологічних засад публічного адміністрування, поглибленого розуміння врядування, обґрунтування основних рис держави та з’ясування особливостей публічної адміністрації на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння основ методологічних досліджень в галузі публічного адміністрування та теоретичних засад демократичного врядування;

оволодіння сучасними підходами до визначення результативності та ефективності публічного адміністрування, теоріями моделей в публічному адмініструванні та навичками ідентифікації їх в практичній діяльності;

засвоєння знань про культуру та етику в публічному адмініструванні для вирішення конфліктів при розробці та вживанні антистресових заходів;

оволодіння сучасними механізмами управління суспільним розвитком при обґрунтуванні тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів;

засвоєння пріоритетів інноваційного розвитку країни; розробка напрямів удосконалення процесів у сфері публічного адміністрування.

"Теорія та методологія публічного управління та адміністрування" – навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій ефективного управління суспільно-політичними процесами країни.

Об'єктом навчальної дисципліни є суспільні та політичні процеси, що відбуваються у публічному адмініструванні.

Предметом є закономірності, принципи, функції, методи, засоби, моделі й процеси у публічному адмініструванні та розробка практичних рекомендацій щодо посилення впливовості публічного адміністрування в Україні.

У процесі навчання здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" повиненні:

знати:

методологічні основи публічного адміністрування;

інструментарій публічного адміністрування;

моделі публічного адміністрування;

технологію вирішення конфліктів в публічному адмініструванні та техніку боротьби зі стресовими ситуаціями;

основи культури та етики у публічних установах;
сучасні механізми управління суспільним розвитком;
еволюцію теорії держави та суспільства;
зміст суспільно-політичних процесів та розуміння можливих тенденцій розвитку;
інноваційні технології публічного адміністрування;
теорію та практику застосування публічного адміністрування за кордоном та в Україні;

вміти:

використовувати сучасні підходи до роботи в галузі публічного адміністрування і державної служби з використанням сучасних інструментів, засобів, технік і технологій;

розробляти системи публічної звітності в установах галузі публічного адміністрування;

визначати ефективність та результативність демократичного врядування; аналізувати і при необхідності адаптувати зарубіжний досвід у процесі застосування моделей в галузі публічного адміністрування;

використовувати інструменти вирішення конфліктів у публічному адмініструванні та антистресові засоби;

ідентифікувати сучасні механізми управління суспільним розвитком;
здійснювати діагностичний аналіз суспільно-політичних процесів та визначати пріоритетні тенденції розвитку;

визначати тенденції інноваційного розвитку України та розробляти заходи щодо активізації інноваційної діяльності в межах публічного адміністрування.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню здобувачами освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
ТтаМПУ 1	Здатність готувати програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи з аналізу наявних ресурсів та добору оптимальних інструментів реалізації державно-управлінських рішень, а також використовувати методологію системного аналізу	Визначати принципи врядування та механізми регулювання соціально-економічних процесів
		Визначати ефективність та результативність демократичного врядування
		Здійснювати обґрунтований вибір методів публічного адміністрування та моделей адміністративно-управлінських процесів
		Визначати суспільні та адміністративні моделі на основі оцінки ефективності управлінських процесів
		Визначати суспільні та адміністративні моделі на основі оцінки ефективності управлінських процесів
		Визначати оптимальні управлінські рішення для врегулювання конфліктів та стресових ситуацій
ТтаМПУ 2	Здатність готувати програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи з аналізу наявних ресурсів та добору оптимальних інструментів реалізації державно-управлінських рішень, а також використовувати методологію системного аналізу	Прогнозувати сучасні тенденції взаємодії владних структур, політичних і громадських організацій для підвищення ефективності управління на центральному і регіональному рівнях
		Здійснювати координацію активності громадськості в суспільстві
		Ідентифікувати суспільно-політичні процеси та визначати їх вплив на соціально-економічний розвиток
		Здійснювати оцінку ефективності інновацій у публічному адмініструванні

Сфера реалізації набутих знань, вмінь та компетентностей у майбутній професії – публічний сектор: державні та місцеві органи влади й управління, регіональні відділення центральних органів виконавчої влади, некомерційні структури та громадські організації.

Професійне призначення полягає у здійсненні публічного адміністрування на державному, регіональному та місцевому рівнях, запровадження в діяльність органів влади, громадських організацій засад демократичного публічного адміністрування.

Фахівець підготовлений до виконання роботи вищих посадових осіб професійних спілок та інших організацій, керівних працівників апарату центральних та місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів, керівників підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю, керівники проектів та програм, професіоналів

державної служби, менеджерів (управителів) у сфері досліджень та розробок.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретико-історичні засади публічного врядування

Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування

1.1. Сутність та зміст публічного адміністрування.

Публічне адміністрування та державне управління. Етимологія публічного адміністрування. Світовий досвід публічного адміністрування. Особливості публічного адміністрування в Україні.

1.2. Функції та методи врядування.

Функції публічного адміністрування. Методи публічної влади та публічного адміністрування. Спеціальні механізми адміністрування соціально-економічних процесів.

1.3. Принципи врядування, механізми їх прояву і використання.

Закони, закономірності та принципи публічної влади та врядування. Загально-державний механізм публічного адміністрування. Регіональні механізми публічного адміністрування та їх узгодженість.

Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування

2.1. Визначення ефективності та результативності публічного адміністрування.

Поняття ефект, ефективність, результативність, функціональність. Ефективність державного управління та місцевого самоврядування. Комплексний та системний характер визначення ефективності публічного адміністрування.

2.2. Підходи до ефективності та її критерії.

Економічна ефективність. Соціальна ефективність. Інноваційно-інвестиційна ефективність. Ефективність проекту. Критерії відбору підходу до визначення ефективності у публічному адмініструванні.

2.3. Демократичне врядування як ефективний інструмент публічного адміністрування.

Демократія, авторитаризм та тоталітаризм. Наявні інструменти демократичного врядування. Технологія вибору інструменту демократичного врядування. Місце теорії менеджменту у публічному адмініструванні. Роль мотивації публічних службовців для підвищення ефективності демократичного врядування.

Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації

3.1. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських процесів.

Місце публічного адміністрування у науковому пізнанні. Наукові та ненаукові методи публічного адміністрування. Логіко-теоретичний підхід до публічного адміністрування та врядування. Реконструкція суспільно-політичних процесів. Вивчення адміністративно-управлінських процесів.

3.2. Особливості та специфіка наукового пізнання в галузі публічного адміністрування.

Специфіка наукового пізнання у публічному адмініструванні. Методологія дослідження наявних суспільних процесів. Аналіз і синтез у публічному адмініструванні. Системний підхід до дослідження публічних процесів. Математичні методи у публічному адмініструванні.

3.3. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях.

Планування та прогнозування суспільно-політичних процесів в державі. Критерії відбору методів дослідження соціальної складової публічного адміністрування. Стратегічний підхід у адміністративній роботі публічного службовця.

Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування

4.1. Розвиток суспільних та адміністративних моделей на основі управлінських процесів.

Моделі публічного адміністрування. Концепція старого врядування. Концепція нового врядування. Концепція належного врядування. Сучасні

тенденції у публічному адмініструванні. Імплементация діючих моделей врядування в українську практику.

4.2. Визначення загальних підходів до формування теоретичної цілісної моделі у галузі державного управління.

Поняття цілісності. Аналіз поточного стану публічного управління. Синтез цілісної моделі публічного адміністрування. Апробація та корекція моделі.

Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування

5.1. Етична інфраструктура публічного адміністрування.

Етика та естетика. Етичні принципи у публічному адмініструванні. Архетипний підхід до визначення етичних норм поведінки публічного службовця.

5.2. Принципи та норми поведінки представників публічного адміністрування.

Норма поведінки та мораль. Етичний кодекс публічного службовця. Засоби виховання публічних службовців. Роль населення у вихованні публічних службовців. Притягнення до відповідальності за порушення етичного кодексу публічного службовця.

5.3. Визначення іміджу працівника та особливості його впливу на ефективність публічного адміністрування.

Поняття іміджу. Стиль публічного службовця. Інтер'єр кабінету публічного службовця. Стиль мовлення та комунікативні здібності публічного службовця. Формування позитивного іміджу та його вплив на ефективність роботи публічного службовця.

5.4. Службова етика та етикет в публічному адмініструванні.

Права та обов'язки публічного службовця. Професійні та особисті якості публічного службовця. Дипломатичний етикет.

Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні

6.1. Зміст та етимологія конфліктів, їх різновиди.

Конфліктологія в системі соціальних наук. Історична традиція в дослідженні проблем конфлікту. Поняття "конфлікту": різноманітність інтерпретацій, специфічні риси. Предмет і об'єкт конфлікту. Проблема меж конфлікту; його соціальні функції

6.2. Механізми управління конфліктами інтересів.

Головні рушійні сили конфлікту. Механізм розгортання та підстави політичного конфлікту. Проблема політичної напруженості в суспільстві. Роль влади в управлінні політичними конфліктами. Конфлікт і консенсус як способи їх розв'язання.

6.3. Конфлікти інтересів в публічному адмініструванні.

Економічний конфлікт як зіткнення інтересів потреб. Ідеологічна конфронтація як ціннісний конфлікт. Конфлікти духовної сфери як ціннісна проблема.

6.4. Моральні регулятори конфліктів інтересів.

Мораль та виховання як профілактика високого рівня конфліктності. Роль освітньо-виховних закладів та інституту сім'ї у регулюванні конфліктів інтересів.

6.5. Стресоформуючі фактори у публічному адмініструванні. Засоби уникнення стресів.

Роль наявних конфліктологічних знань у професійному призначенні публічного службовця. Фактори, які викликають стрес. Профілактика стресових ситуацій.

Змістовий модуль 2.

Сучасні механізми управління суспільним розвитком

Тема 7. Теоретико-методичні засади управління суспільним розвитком

7.1. Взаємодія владних структур, політичних і громадських організацій та підвищення ефективності управління на центральному і регіональному рівнях.

Інститути влади та громадянського суспільства: їх взаємодія. Роль територіальної громади у публічному управлінні. Недержавні інституції публічного адміністрування. Ефективне недержавне управління суспільно-політичними процесами. Засоби масової інформації.

7.2. Сучасні тенденції суспільного розвитку.

Глобалізаційні тенденції суспільного розвитку. Геополітичний вектор сьогодення України. Сепаратистські тенденції та їх вплив на державну цілісність. Міжетнічна ворожнеча. Інструменти досягнення консолідації суспільства.

7.3. Інноваційний потенціал суспільного розвитку.

Інноваційний потенціал суспільного розвитку. Методи визначення інноваційного потенціалу. Індивід та суспільство у розвитку інноваційного потенціалу. Суспільство як джерело консолідованих інновацій.

Тема 8. Теорія держави та суспільство

8.1. Теорія держави і права.

Держава, основні ознаки держави. Незалежність та суверенітет. Конституційний процес. Система влади в Україні.

8.2. Громадянське суспільство і держава.

Громадянське суспільство та його становлення. Координація активності громадянського суспільства в Україні. Самоорганізація населення та вплив держави на цей процес.

8.3. Особливості соціальної стратифікації в сучасному українському суспільстві. Шляхи подолання соціальної стратифікації.

Соціологія як наука про суспільство. Стратифікація українського суспільства. Структура суспільства. Оптимізація соціальних страт.

Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку

9.1. Сучасні суспільно-політичні процеси.

Стабільність та розвиток суспільства. Політичні інститути. Політичні процеси у незалежній державі.

9.2. Політичні партії та громадянське суспільство. Вплив політичних партій на стан державного управління.

Законодавча основа діяльності політичних партій. Плюралізм як принцип демократії. Становлення багатопартійності в Україні. Статус народного депутата України. Політичні партії в Україні. Провладні та опозиційні партії.

9.3. Тенденції сталого розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві.

Динаміка політичних процесів. Принцип публічності та прозорості. Криміналізація та відродження авторитаризму. Боротьба з корупцією. Люстрація влади.

Тема 10. Інноваційний розвиток України

10.1. Тенденції інноваційного розвитку України.

Законодавче регулювання інноваційного розвитку. Інноваційна стратегія України. Інновації у публічному адмініструванні. Інноваційний потенціал.

10.2. Кадрове забезпечення інноваційного потенціалу України.

Кадрове забезпечення. Система освіти в Україні. Закон України "Про державну службу". Кадрова політика у публічному адмініструванні. Публічні службовці та посадові особи. Система освіти публічних службовців.

10.3. Інформаційне суспільство як форма соціальної організації в сучасних умовах.

Інформаційне суспільство. Державна політика інформатизації суспільства. Електронне врядування. Електронні суди. Доступ до публічної інформації.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретико-історичні засади публічного врядування				
Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	14	2	2	10
Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування	10	2	2	6
Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	10	2	2	6
Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування	8	2	2	6
Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування	10	2	2	6
Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні	8	2	-	8
Разом за змістовим модулем 1	60	12	10	42
Змістовий модуль 2. Сучасні механізми управління суспільним розвитком				
Тема 7. Сучасні механізми управління суспільним розвитком	16	2	2	12
Тема 8. Теорія держави та суспільство	10	2	2	8
Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку	16	-	2	12
Тема 10. Інноваційний розвиток України	18	2	2	14
Разом за змістовим модулем 2	60	6	8	46
Усього годин за модулем	120	14	18	88

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені здобувачами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати

свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані здобувачем бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретико-історичні засади публічного врядування			
<i>Тема 1.</i> Теоретичні аспекти публічного адміністрування	<i>Тема семінарського заняття "Особливості розвитку публічного адміністрування в Україні":</i> 1. Поняття публічного адміністрування, як одного з видів суспільно-корисної діяльності і як публічно-правового інституту 2. Поняття і зміст принципів публічного адміністрування. 3. Завдання та функції публічного адміністрування: поняття, види, характеристика. 4. Адаптація публічного адміністрування до стандартів Європейського Союзу	1	Основна: [1; 3, 4, 6 – 8]. Додаткова: [10; 14; 17; 18; 21]
<i>Тема 3.</i> Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	<i>Тема семінарського заняття "Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації":</i> 1. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях. 2. Особливості наукового дослідження в публічному адмініструванні. 3. Логіко-теоретична реконструкція соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів. 4. Соціологічне дослідження у галузі публічного адміністрування	1	Основна: [1 – 4; 6; 8]. Додаткова: [9 – 14]
Змістовий модуль 2.			
Сучасні механізми управління суспільним розвитком			
<i>Тема 6. Сучасні механізми управління суспільним</i>	<i>Тема семінарського заняття "Формування та реалізація ефективної кадрової політики у публічному адмініструванні":</i> 1. Проблеми формування та реалізації кадрової політики в публічних адміністраціях ре-	1	Основна: [1 – 5; 7]. Додаткова: [9; 14; 16]

розвитком	гіону та їх причини Конфлікти та стреси, які виникають. 2. Конфліктність суспільних мас та роль публічного адміністрування у регулюванні конфліктів		
<i>Тема 10.</i> Інноваційний розвиток України	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Інноваційний розвиток України":</i> 1. Інноваційний розвиток як запорука стабільного зростання. 2. Проблеми кадрового забезпечення інноваційного розвитку	2	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 14; 19 – 22]
Усього годин			5

У процесі проведення семінарського заняття організується дискусія навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів та доповіді, а також проблемні питання, відповідь на які має бути знайдена у ході обговорення та дискусії.

При проведенні семінарського заняття чітко встановлюється час на виконання кожного виду робіт протягом заняття. Активна участь здобувачів протягом семінарського заняття передбачає відповідне оцінювання.

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1.</i> Теоретико-історичні засади публічного врядування	<i>Завдання 1.</i> Визначення поняття публічне адміністрування на основі побудови логіко-структурної схеми публічних інституцій в Україні	2	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8]. Додаткова: [10; 14; 17; 18; 21]
	<i>Завдання 2.</i> Визначення ефективності та результативності демократичного врядування на прикладі Харківської області. Порівняння з іншими регіонами	1	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8]. Додаткова: [13 – 16]
	<i>Завдання 3.</i> Процеси централізації і децентралізації та демократичний вибір України	1	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8]. Додаткова: [13 – 16]
	<i>Завдання 4.</i> Аналіз застосування інструментарію адміністративної культури та адміністративної (службової) етики	1	Основна: [1 – 6; 8]. Додаткова: [15]
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i> "Теоретико-історичні засади публічного врядування"	1	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 22]
<i>Змістовий модуль 2.</i> Сучасні механізми управління суспільним розвитком	<i>Завдання 5.</i> «Проблеми формування та реалізації кадрової політики в публічних адміністраціях регіону та їх причини.	1	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 14; 22]
	<i>Завдання 6.</i> «Створення міні-проектів на суспільно значиму тематику від громадської організації та політичної партії за запропонованим шаблоном та захист перед представниками державного управління»	2	Основна: [1; 3 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 14; 19 – 22]
	<i>Завдання 7</i> «Влада – партія – громадська організація: секрет взаємодії»	1	Основна: [1; 3 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 14; 19 – 22]

	<i>Завдання 8 «Визначення рівня інноваційного потенціалу України»</i>	2	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 14; 22]
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 2 "Сучасні механізми управління суспільним розвитком"</i>	1	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 14; 16; 18 – 22]
Разом годин за змістовими модулями		13	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1.

Теоретико-історичні засади публічного врядування

Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування

Рівень 1. Ви займаєте посаду головного спеціаліста інформаційно-аналітичного відділу обласної державної адміністрації.

Вам необхідно запропонувати вищому керівництву інструменти публічного адміністрування, які дозволять забезпечити збалансований розвиток Харківського регіону. Відповідь обґрунтуйте.

Рівень 2. Досить часто виникає ситуація, коли державний службовець має приватний інтерес, тобто переваги для нього або його родини, близьких родичів, друзів чи осіб та організацій, з якими він має або мав спільні ділові чи політичні інтереси, що, у свою чергу, впливає або може впливати на неупереджене та об'єктивне виконання службових обов'язків, тим самим спричиняючи конфліктну ситуацію на робочому місці.

Як протидіяти такому конфлікту інтересів?

Як на законодавчому рівні закріплені обмеження для публічних службовців?

Рівень 3. Сучасний етап історичного розвитку називають періодом складних політичних, соціальних та економічних процесів. Зміни, які відбуваються несподівано зачіпають управління не тільки в області навколишнього середовища, техніки та економіки, але і в області соціального та політичного розвитку. У таких обставинах виняткового значення набуває

умілий та своєчасний облік вищим ешелоном управляючих цих змін та прийняття відповідних заходів.

Яке з приведених нижче заходів доцільно, на Вашу думку, здійснити управляючому, щоб оптимально відреагувати на несподівані зміни ситуації? Відповідь обґрунтуйте.

А. Перш за все оцінити характер змін, потім привести у відповідність з ним цілі та діяльність самої організації, також методи управління нею.

Б. У випадку змін завжди приймаються поспішні, невідповідні рішення, витрачаються даремні, зайві зусилля. Від цього організація працює нерівномірно. Тому необхідно терміново виявити усі негативні ситуації, усунути їх та постаратися підтримувати у діяльності організації необхідну стабільність.

В. Зміни, які виникають у довколишній обстановці, відбиваються на навиках, які потрібні від співробітників організації. Тому необхідно докласти зусилля до того, щоб вони могли пристосуватися до будь-яких змін.

Змістовий модуль 2.

Сучасні механізми управління суспільним розвитком

Тема 8. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку

Рівень 1. Пріоритетним завданням державного управління є підвищення здатності державного апарату забезпечувати належну якість управління як на рівні політичного врядування, так і на рівні професійного адміністрування, підвищувати його ефективність та результативність не лише з погляду управлінців, але й громадян. Характеристики такого управлінського процесу виражаються нині через концепцію "доброго (демократичного) врядування"

Що являє собою добре (демократичне) врядування? Охарактеризуйте кожну з його складових.

Рівень 2. Ви працюєте головним спеціалістом інформаційно-аналітичного відділу обласної державної адміністрації. Вам необхідно запропонувати вищому керівництву інструменти публічного адміністрування, які дозволять забезпечити збалансований розвиток Харківського регіону. Відповідь обґрунтуйте.

Рівень 3. Ви працюєте фахівцем у Харківському регіональному комітеті з економічних реформ. На черговому засіданні робочої групи "Регіо-

нальний економічний розвиток", постало питання про необхідність розробки Програми територіального розвитку Харківського регіону та забезпечення його збалансованого функціонування на 2017-2018 роки. Вам необхідно запропонувати модель взаємодії між суб'єктами управління стратегічним територіальним розвитком. Обґрунтуйте відповідь.

7. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані необхідні завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРЗ – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 73,3 % (88 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (120 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Теорія та методологія публічного управління та адміністрування» включає:

- вивчення навчальної літератури за темами та пошук додаткової літератури;

- опрацювання лекційного матеріалу;

- конспектування окремих питань, що не розглянуті на лекційних заняттях;

- виконання ситуаційних вправ та творчих завдань за темами навчальної дисципліни;

- написання доповідей та коротких повідомлень до семінарських занять;

- підготовка до поточних контрольних робіт і колоквіумів.

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і

програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Теоретико-історичні засади публічного врядування						
1.	розробка та використання сучасних інструментів, засобів, технік і технологій стосовно роботи в галузі публічного адміністрування і державної служби	Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за темою "Особливості розвитку публічного адміністрування в Україні", підготовка до практичного заняття	10	Захист домашнього завдання	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8]. Додаткова: [10; 14; 17; 18; 21]
2.	розробка системи публічної звітності в установах галузі публічного адміністрування	Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до контрольної роботи за темами 1 і 2. Підготовка до тестування. Виконання завдання "Процеси централізації і децентралізації та демократичний вибір України"	6	Захист домашнього завдання	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8] Додаткова: [13 – 16]
3.	прийняття ефективних управлінських рішень та відповідальності за коректність і адекватність розроблених моде-	Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Виконання домашнього зав-	6	Захист есе	Основна: [1 – 4; 6; 8]. Додаткова: [9 – 14]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	лей публічного адміністрування		дань, огляд теоретичного матеріалу за темою "Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації". Виконання есе за темою: "Метод врядування як сукупність прийомів, засобів управління"; "Функції та методи врядування"			
4.	розробка прогнозних моделей суспільно-політичних процесів та обґрунтування коректив на принципах демократичного врядування	Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за темою "Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації"	6	Презентація	Основна: [1; 3; 4; 6 – 8]. Додаткова: [9; 13 – 15]
5.	здійснення вибору засобів виховання публічних службовців; оцінювання стилю мовлення та комунікативних здібностей публічного службовця	Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темою "Адміністративна культура і етика"	6	Захист домашнього завдання	Основна: [1 – 6; 8]. Додаткова: [15]
6.	організація своєчасного здійснення управлінських	Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практич-	8	Захист домашнього завдання	Основна: [1 – 5; 7]. Додаткова: [9; 14; 16]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	рішень для врегулювання конфліктів та стресових ситуацій	адміністрування	них занять. Вирішення домашнього завдання. Підготовка до тестування. Підготовка доповіді за темами: 1. Визначення конфлікту інтересів у публічному адмініструванні. 2. Моральні регулятори конфліктів інтересів. 3. Стратегічні напрямки адміністративної реформи в Україні. 4. Людський фактор в управлінні. 5. Соціально-психологічна обумовленість кадрової політики та професіоналізації публічного адміністрування.		Тестування	
Разом за змістовим модулем I				42		
Змістовий модуль II. Сучасні механізми управління суспільним розвитком						
7.	прогнозування сучасних тенденцій взаємодії владних структур, політичних і громадських організацій з метою підвищення ефективності управління на	Тема 7. Теоретико-методичні засади управління суспільним розвитком	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашнього завдання, підготовка міні-проектів:	12	Перевірка есе	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 14; 22]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	центральному і регіональному рівнях		"Створення міні-проектів на суспільно значимому тематику від громадської організації та політичної партії за запропонованим шаблоном та захист перед представниками державного управління". "Оцінка, відбір, обґрунтування відбору проектів для фінансування владою"			
8.	здійснення обґрунтованих управлінських рішень з координації активності громадськості та подолання соціальної стратифікації	Тема 8. Теорія держави та суспільство	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Підготовка доповіді на тему "Формування громадської довіри до діяльності працівників, наділених владними повноваженнями"; "Надання якісних послуг як шлях формування позитивного іміджу органів влади". Виконання домашніх завдань	8	Оприлюднення доповіді Презентація	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 13]
9.	оцінка тенденцій розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві	Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тен-	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Ви-	12	Перевірка домашніх завдань	Основна: [1; 3 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 14; 19 – 22]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
		денції розвитку	конання домашнього завдання на тему "Вплив політичних партій на стан державного управління"; "Закордонний досвід управління суспільним розвитком"			
10	розробка пропозицій з підвищення ефективності функціонування державних адміністрацій, обґрунтування управлінських рішень щодо інноваційної стратегії країни та регіонів.	Тема 10. Інноваційний розвиток України	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу: 1. Інновації в публічній адміністрації. 2. Реформи врядування. 3. Поняття реформи. 4. Підготовка до колоквиуму	14	Захист домашніх завдань	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 14; 19 – 22]
Разом за змістовим модулем II				46		
Разом з навчальної дисципліни				88		

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Змістовий модуль 1.

Теоретико-історичні засади публічного врядування

Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування

1. Історія виникнення та становлення публічного адміністрування як державної управлінської функції.
2. Виникнення та розвиток публічного адміністрування як науки.
3. Мета та завдання публічного адміністрування як навчальної дисципліни.
4. Поняття врядування, його етимологія та поширення.

5. Принципи та функції публічного врядування.
 6. Вудро Вільсон та його вклад у розвиток публічного адміністрування.
 7. Визначте різницю між політичними та адміністративними процесами у публічному врядуванні.
 8. Охарактеризуйте публічне адміністрування як атрибут державно-владного механізму.
 9. Перспективи розвитку публічного адміністрування в Україні та світі.
 10. Модернізація державного управління в умовах реформування
- Література: основна [1; 3; 4; 6 – 8]; додаткова [10; 14; 17; 18; 21].

Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування

1. Виникнення та становлення демократії у світі.
 2. Демократія та цивілізація: точки дотику.
 3. Демократія як система організації влади у державі.
 4. Тоталітарний режим: уроки історії.
 5. Особливі риси бюрократизму в публічному адмініструванні.
 6. Якість державного управління: критерії та шляхи підвищення.
 7. Ефективність врядування як індикатор якості державного управління.
 8. Показники ефективності публічного адміністрування в Україні.
 9. Система комплексної оцінки ефективності демократичного врядування.
 10. Мотивація діяльності публічної адміністрації як фактор ефективності управління.
- Література: основна [1; 3; 4; 6 – 8]; додаткова [13 – 16].

Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації

1. Методологія наукових досліджень у публічному адмініструванні.
2. Теорія та практика публічного адміністрування.
3. Специфіка наукового інструментарію у публічному адмініструванні.
4. Методологія дослідження публічних процесів.
5. Методи дослідження публічних процесів.

6. Механізм вибору методів дослідження залежно від характеристик об'єкта дослідження.

7. Експертне оцінювання у публічному адмініструванні.

8. Соціологічне опитування як інструмент дослідження публічного адміністрування.

9. Математичні методи у публічному адмініструванні: сучасний стан та перспективи розвитку.

10. Сучасні тенденції наукового пізнання та можливість їх застосування у публічному адмініструванні..

Література: основна [1 – 4; 6; 8]; додаткова [9 – 14].

Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування

1. Поняття децентралізації: сутність, цілі, особливості.

2. Поняття централізації: сутність, цілі, особливості.

3. Поняття деконцентрації: сутність, цілі, особливості.

4. Субсидіарність як фундаментальний принцип публічного адміністрування.

5. Європейський Союз та його вклад у розвиток процесів децентралізації.

6. Державне управління та місцеве самоврядування в Україні.

7. Законодавча база, яка регламентує процеси децентралізації та централізації в Україні.

8. Поняття місцевого самоврядування та особливості його становлення.

9. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування та ефективність реалізованих ними функцій.

10. Територіальна громада: міф чи реальність?

11. Модель публічного адміністрування в Англії.

12. Модель публічного адміністрування у Франції.

13. Модель публічного адміністрування у Німеччині.

14. Модель публічного адміністрування у Польщі.

15. Модель публічного адміністрування у США.

16. Модель публічного адміністрування в Україні.

Література: основна [1; 3; 4; 6 – 8]; додаткова [9; 13 – 15].

Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування

1. Законодавство України про державну службу: аналітичний опис.
 2. Реформування державної служби у публічну службу.
 3. Посада публічного службовця як первинна структурна одиниця державного органу, її сутність і соціально-управлінська роль.
 4. Професійно-кваліфікаційні характеристики публічних службовців.
 5. Соціальні позиції та ролі працівників публічної служби.
 6. Роль та місце еліти в державному управлінні.
 7. Етичний кодекс публічного службовця.
 8. "Можна все, що не заборонено законом" – "можна тільки те, що дозволено законом" – публічний службовець на зламі двох поведінкових кодексів.
 9. Антикорупційне законодавство України: тест на життєздатність.
 10. Правила професійного етикету публічного службовця (загальний та дипломатичний етикет).
- Література: основна [1 –6; 8]; додаткова [15].

Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні

1. Методи конфліктологічної науки: загальні та спеціальні.
 2. Внесок психологічних концепцій в теорію конфліктології.
 3. Модель інноваційного конфлікту (за Смелзером).
 4. Типологія соціальних конфліктів за різними критеріями.
 5. Масштаби конфліктів. Поняття "легітимного поля" у конфлікті.
 6. Об'єктивні та суб'єктивні чинники конфліктів.
 7. Особливості та різновиди релігійних конфліктів.
 8. Міжнаціональний конфлікт як соціокультурна і політична проблема.
 9. Конфлікти в організації: трудовий, адміністративний, професійний.
 10. Специфіка сімейно-побутових конфліктів.
 11. Сутність політичного конфлікту, його різновиди.
 12. Соціально-політична криза: причини та особливості протікання.
- Література: основна [1 – 5; 7]; додаткова [9; 14; 16].

Змістовий модуль 2. Сучасні механізми управління суспільним розвитком

Тема 7. Теоретико-методичні засади управління суспільним розвитком

1. Шляхи формування публічного адміністрування в Україні.
2. Основна напями формування законодавства про публічне адміністрування в Україні.
3. Основні етапи впровадження адміністративної реформи в Україні
4. Громадянське суспільство: етимологія та розвиток.
5. Досвід країн світу у розбудові громадянського суспільства.
6. Формування громадянського суспільства в Україні.
7. Недержавні організації як елемент публічного адміністрування.
8. Профспілковий рух як важлива складова демократичного врядування.
9. Засоби масової інформації та їх роль у публічному адмініструванні.
10. Сформулюйте основні критерії прийняття оптимальних управлінських рішень з огляду на політичний розвиток сучасної України.

Література: основна [1 – 8]; додаткова [9 – 14; 22].

Тема 8. Теорія держави та суспільство

1. Історичний нарис державотворення в Україні.
2. Етапи становлення держави в Україні.
3. Конституція Пилипа Орлика та її оцінка міжнародною спільнотою.
4. Конституційний процес в Україні у 1990 – 2014 роках.
5. Державний устрій України: основні характеристики.
6. Процес становлення незалежності України.
7. Самоорганізація суспільства та ризики для держави.
8. Сепаратистські тенденції: світовий досвід розв'язання складної проблеми.
9. Переваги та недоліки соціальної стратифікації суспільства.
10. Бідність та її вплив на розвиток гармонійного розвитку суспільства.

Література: основна [1 – 8]; додаткова [9 – 13].

Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку

1. Становлення багатопартійної системи в Україні.
2. Національний Рух України та його роль у національній ідентифікації українців.

3. Крайні ліві (комуністичні) та праві (націонал-радикальні) рухи незалежної України.

4. Лобізм у політичних процесах в Україні.

5. Мовне питання в Україні та можливі шляхи його вирішення.

6. Протестний рух в Україні як прояв національних архетипів.

7. Самоідентифікація українців у світовому просторі.

8. Цивілізаційна компонента становлення української нації.

9. Геополітичний вибір України

10. Україна у наступні 20 років – перспективи розвитку.

Література: основна [1; 3 – 8]; додаткова [9 – 11; 14; 19 – 22].

Тема 10. Інноваційний розвиток України

1. Науково-технічний прогрес та науково-технічна революція.

2. Стратегія інноваційного розвитку України.

3. Соціально-економічний розвиток держави.

4. Інновації та інвестиційна привабливість України.

5. Інновації у публічному адмініструванні.

6. Використання систем якості у публічному адмініструванні.

7. Система підвищення кваліфікації публічних службовців.

8. Проблема якості освіти публічних службовців в Україні.

9. Особливості Закону України "Про доступ до публічної інформації".

10. Стан розвитку електронного врядування в Україні.

Література: основна [1 – 8]; додаткова [9 – 11; 14; 19 – 22].

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні та групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу: індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 9.1 і 9.2).

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	Семінар-дискусія з питання "Логіко-структурна схема публічних інституцій в Україні"
Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування	Мозкова атака: Інструменти публічного адміністрування Лекція проблемного характеру з питання "Процеси централізації і децентралізації та демократичний вибір України"
Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	Лекція проблемного характеру з питання "Логіко-теоретична реконструкція соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів"
Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування	Семінар-дискусія з питання "Державна служба та децентралізована публічна служба – спільне та відмінне (побудова логічної схеми взаємозв'язку державної служби та децентралізованої публічної служби) "
Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування	Робота в малих групах на тему: 1. Компетентність як основа професіоналізму посадової особи публічної служби. 2. Поняття і сутність компетентності. 3. Основні елементи компетентності: знання, досвід, загальна й управлінська культура, особисті якості працівника
Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні	Лекція проблемного характеру з питань: 1. Проблеми формування та реалізації кадрової політики в публічних адміністраціях регіону та їх причини. Конфлікти та стреси, які виникають. 2. Конфліктність суспільних мас та роль публічного адміністрування у регулюванні конфліктів
Тема 7. Сучасні механізми управління суспільним розвитком	Міні лекція з питання "Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи для України"

	Рольова гра: "Влада – партія – громадська організація: секрет взаємодії" 1. Міні проекти: Створення міні-проектів на суспільно значиму тематику від громадської організації та політичної партії за запропонованим шаблоном та захист перед представниками державного управління 2. Оцінка, відбір, обґрунтування відбору проектів для фінансування владою
Тема 8. Теорія держави та суспільство	Міні-лекція з питання "Громадянське само усвідомлення. Роль публічного адміністрування"
Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку	Лекція проблемного характеру з питання – "Дебати на тему "Європейський вибір України сприятиме розвитку місцевого самоврядування в Україні" Ситуаційна гра: Віддзеркалення суспільних проблем через призму публічного службовця
Тема 10. Інноваційний розвиток України	Лекція проблемного характеру з питання "Постінформаційне суспільство, чи є воно в Україні?"

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації здобувачів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості здобувачів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання здобувачів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у здобувачів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Здобувачі стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову

інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного здобувача, так і колективними, тобто виступи двох та більше здобувачів.

Метод Дельфі використовується з метою досягнення консенсусу в експертних оцінках і передбачає надання можливості висловити свої думки групі експертів, що працюють індивідуально в різних місцях. При виборі управлінського рішення за цим методом академічну групу розділяють, наприклад, на п'ять малих груп. Чотири групи є робочими, вони розробляють і приймають управлінське рішення, а п'ята група є експертною. Аналіз та варіанти управлінських рішень з приводу ефективного керування робочих груп усереднюються цією групою. Експертна група може бути поділена за спеціалізаціями.

Метод сценаріїв полягає в розробці ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Особливості розвитку публічного адміністрування в Україні" <i>Завдання 1.</i> Визначення поняття публічне адміністрування на основі побудови логіко-структурної схеми публічних інституцій в Україні	Семінари-дискусії, презентації, метод сценаріїв
Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування	<i>Завдання 2.</i> Визначення ефективності та результативності демократичного врядування на прикладі Харківської області. Порівняння з іншими регіонами <i>Завдання 3.</i> Процеси централізації і децентралізації та демократичний вибір України	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі
Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації"	Семінари-дискусії, презентації
Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Моделі в галузі публічного адміністрування"	Робота в малих групах, мозкові атаки
Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування	<i>Завдання 4.</i> Аналіз застосування інструментарію адміністративної культури та адміністративної (службової) етики	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод сценаріїв, презентації
Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Формування та реалізація ефективної кадрової політики у публічному адмініструванні"	Семінари-дискусії, презентації
Тема 7. Сучасні механізми управління суспільним розвитком	<i>Завдання 5.</i> Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи для України	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації
Тема 8. Теорія держави та суспільство	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Громадське суспільство як запорука ефективного врядування"	Семінари-дискусії, презентації
Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Досвід управління суспільним розвитком"	Семінари-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки,

та тенденції розвитку	ком" Завдання 6. Дебати на тему "Європейський вибір України сприятиме розвитку місцевого самоврядування в Україні"	презентації
Тема 10. Інноваційний розвиток України	Семінарське заняття. Тема: "Інноваційний розвиток України"	Семінари-дискусії, презентації

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу отримати залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі диференційованого заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;
- перевірка есе за заданою тематикою;
- проведення поточного тестування;
- проведення письмової контрольної роботи;
- експрес-опитування;
- проведення диктанту за лекційним матеріалом.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань здобувачів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку за накопичувальною бально-рейтинговою системою.

Порядок проведення поточного оцінювання знань здобувачів. Оцінювання знань здобувача під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання здобувача або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Поточна контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та включає тестові та практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань,

рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку за накопичувальною бально-рейтинговою системою у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Здобувач **не отримує залік**, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 60 балів.

Типова структура колоквиуму за змістовим модулем № 1 за навчальною дисципліною "Теорія та методологія публічного управління та адміністрування"

1. Тестові завдання (фрагмент).

1. Сукупність безпосередньої взаємодії громадян, державного та неурядового секторів, планування, управління загальними справами міста, регіону, відносини, які включають офіційні інституції, неформальні домовленості й пов'язані із синтезованим (людським, інтелектуальним, соціальним) капіталом громадян – це:

а) публічне адміністрування;

б) державне управління;

в) публічне управління.

2. Класичною бюрократичною формою організації є:

- а) Old Public Management;
- б) Good Governance;
- в) New Public Management.

3. Поєднання прямого державного управління і місцевого самоврядування; утвердження у здійсненні публічної влади принципу негативного правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування, згідно з яким вони можуть здійснювати всі дії прямо незаборонені законом – це основні ознаки моделі місцевого самоврядування:

- а) англосаксонської;
- б) іберійської;
- в) континентальної;
- г) радянської;
- д) змішаної.

4. Децентралізація є необхідним компонентом процесу демократизації країни, який базується на архетипі прямої демократії:

- а) так;
- б) ні.

5. Зовнішні зв'язки, освіта, довкілля, регулювання монополій; боротьба з недостатнім рівнем освіти; страхування, фінансове регулювання; соціальне страхування – це функції впливу «сильної держави»:

- а) мінімальні;
- 2) проміжні;
- 3) активні.

6. Перехід органів державного управління від здійснення функцій контролю, нагляду і примусу до функції надання громадських послуг населенню, що передбачає перехід від адміністрування до менеджменту, перенесення основних акцентів у діяльності на результати – це:

- а) традиційна модель державного управління;
- б) нова модель державного управління.

Практичне завдання 1. Нарисуйте схему взаємозв'язку між публічним адмініструванням та державним управлінням, використовуючи наступні елементи: суспільство, державно-адміністративний апарат, три гілки влади, державна політика, публічна політика, місцеве самоврядування, "добре" врядування, електронне врядування.

Практичне завдання 2. Однією з характерних ознак цієї зарубіжної моделі місцевого самоврядування є відсутність на місцях повноважних представників центрального уряду, що опікають місцеві виборні органи. Назвіть цю модель місцевого самов-

рядування, визначте її інші особливі ознаки та перерахуйте країни, де вона використовується?

Максимальна кількість балів для оцінки завдань колоквиуму – 10. Кожне завдання колоквиуму оцінюється окремо.

Тестові завдання містять 20 питань. Кожна вірна відповідь на тестове запитання оцінюється в 0,25 балів.

Алгоритм вирішення практичного завдання включає окремі етапи, які відрізняються щодо складності, трудомісткості та значення для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного наступним чином:

Оцінка за правильність виконання **практичного завдання 1 дорівнює 3 балам** і включає:

1 бал – за правильну характеристику моделі публічного адміністрування;

1 бал – за надання повного переліку та характеристики принципів державного управління, що є базовими для реалізації публічного врядування;

1 бал – за наявність і ґрунтовність висновку.

Оцінка за правильність виконання **практичного завдання 2 дорівнює 2 балам** і включає:

1 бал – за правильну характеристику моделі місцевого самоврядування;

1 бал – за наявність обґрунтованого висновку щодо застосування рис означеної моделі публічного адміністрування в Україні.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів очної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання	ОЦІНКА рівня сформованості компетентностей				
				Форми контролю	МАХ бал			
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ					37			
Знання, вміння та навички щодо обґрунтування теоретичних основ публічного адміністрування	Здатність ідентифікувати поняття «публічне адміністрування» та «державне управління»	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	Робота на лекції	1,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання завдань на візуалізацію щодо ідентифікування категорії «публічне адміністрування»	Перевірка домашніх завдань	5
		2	Ауд.	2	Практичне заняття	Аналіз поняття публічного адміністрування, як одного з видів суспільно-корисної діяльності і як публічно-правового інституту., визначення принципів, завдань та функцій публічного адміністрування.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	-
	Здатність визначати ефективність та результативність демократичного врядування	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування	Робота на лекції	1,5
			СРС	3	Підготовка до занять	Самостійне опрацювання теми «Демократичне врядування як ефективний інструмент публічного адміністрування»	Перевірка домашніх завдань	-
		4	Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань на визначення ефективності та результативності демократичного врядування на прикладі Харківської області. Порівняння з іншими регіонами.	Активна участь у виконанні практичних завдань	2,5
				2	Семинарське заняття	Семинарське заняття на тему «Адаптація публічного адміністрування до стандартів Європейського Союзу».	Активна участь у семінарському занятті	-
	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання практичних завдань на визначення собівартості продукції різними методами	Перевірка домашніх завдань	-		
	Здатність виявляти моделі публічного адміністрування та їх коректно обґрунтувати	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації. Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування.	Робота на лекції	1,5
			СРС	3	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання есе за темою "Зарубіжний досвід використання моделей в галузі публічного адміністрування "	Поточна контрольна робота.	8
		6	Ауд.	2	Семинарське заняття	Семинарське заняття на тему «Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях»	Активна участь у семінарському занятті	6
							1,5	

				Практичне заняття	Групова дискусія: Державна служба та децентралізована публічна служба – спільне та відмінне (побудова логічної схеми взаємозв'язку державної служби та децентралізованої публічної служби).	Активна участь у груповій дискусії					
				СРС	6	Підготовка до заняття	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	-		
				7	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні.	Робота на лекції	1,5	
					СРС	3	Підготовка до заняття	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	5	
				8	Ауд.	2	Практичне заняття	Мозковий штурм: «Поняття і сутність компетентності». Семінарське заняття на тему «Компетентність як основа професіоналізму посадової особи публічної служби».	Активна участь у мозковому штурмі	1,5	
					СРС	6	Підготовка до заняття	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	-	
				ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМ РОЗВИТКОМ							63
				Здатність визначати конфліктні ситуації у діяльності публічних службовців	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Сучасні механізми управління суспільним розвитком Тема 8. Теорія держави та суспільство.	Робота на лекції	1,5
							КОЛОКВІУМ за ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 1		Підсумкова контрольна робота	10	
						СРС	2	Практичне заняття	Заняття проблемного типу «Проблеми формування та реалізації кадрової політики в публічних адміністраціях регіону та їх причини. Конфлікти та стреси, які виникають».	Активна участь у виконанні практичних завдань	1,5
Семінарське заняття на тему «Конфліктність суспільних мас та роль публічного адміністрування у регулюванні конфліктів»											
10	Ауд.	2	Практичне заняття			Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання практичних завдань щодо виявлення стресотворюючих факторів в публічному адмініструванні.	Перевірка домашніх завдань	5			
						Практичне заняття з питання «Створення міні-проектів на суспільно значимі тематику від громадської організації та політичної партії за запропонованим шаблоном та захист перед представниками державного управління», презентація результатів роботи в малих групах.	Активна участь у виконанні практичних завдань	3			
11	СРС	12	Підготовка до заняття			Презентація результатів	3				
						Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	-			
12	Ауд.	2	Лекція			Рольова гра: «Влада – партія – громадська організація: секрет взаємодії», презентація результатів роботи.	Активна участь у ході рольової гри	3			
						Виконання есе за темою " Специфічні вимоги до компетенції керівних кадрів публічного адміністрування" Виконання практичних завдань щодо виявлення сучасних механізмів управління суспільним розвитком	Робота на лекції	3			
12	Ауд.	2	Лекція	Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку Тема 10. Інноваційний розвиток України	Поточна контрольна робота.	5					
				Виконання есе за темою " Специфічні вимоги до компетенції керівних кадрів публічного адміністрування" Виконання практичних завдань щодо виявлення сучасних механізмів управління суспільним розвитком	Перевірка есе	6					

		СРС	6	Підготовка до занять	Практичне заняття з визначення рівня інноваційного потенціалу України	Перевірка домашніх завдань	4
	13		2	Практичне заняття	Семинар-дискусія з питання «Інноваційний розвиток як запорука стабільного зростання», презентація результатів роботи в малих групах	Активна участь у семінарі-дискусії	1,5
		СРС	12	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	2
	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 10. Інноваційний розвиток України КОЛОКВІУМ за ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 2.	Робота на лекції	3
			2	Практичне заняття		Активна участь у виконанні практичного завдання	10
		СРС	14	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	-
ВСЬОГО годин		120		Загальна максимальна кількість балів по дисципліні			100

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	-	100
8	4	15,5	1,5	6,5	1,5	14	21	3,5	4,5		
Колоквіум					Колоквіум						
10					10						

Максимальну кількість балів, яку може накопичити здобувач протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Захист домашнього завдання	Перевірка есе	Презентація	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1. Теоретико-історичні засади публічного адміністрування	Тема 1	1 тиждень	1,5		5					6,5
		2 тиждень		1,5						1,5
	Тема 2	3 тиждень	1,5							1,5
		4 тиждень		2,5						2,5
	Тема 3	5 тиждень	1,5			6		8		15,5
	Тема 4	6 тиждень		1,5						1,5
	Тема 5	7 тиждень	1,5		5					6,5
Тема 6	8 тиждень		1,5						1,5	
Змістовий модуль 2. Сучасні механізми управління суспільним розвитком	Тема 7	9 тиждень	1,5	1,5	5				10	18
		10 тиждень		3			3			6
	Тема 8	11 тиждень		3		6				9
		12 тиждень	3		4			5		12
	Тема 9	13 тиждень		1,5	2					3,5
	Тема 10	14 тиждень	3	1,5					10	14,5
Усього			13,5	17,5	21	12	3	13	20	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B		
74 – 81	C	добре	
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E	незадовільно	не зараховано
35 – 59	FX		
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учебн. пособ. / И. А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2000. – 200 с.

2. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко, Л. Г. Шемаєва. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 212 с.

3. Державне управління : навч. посібн. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Расіна та ін. ; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.

4. Державне управління і менеджмент : навч. посібн. у таблицях і схемах / Г. С. Одинцова, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одинцової. – Х. : ХарРІ УАДУ, 2002. – 492.

5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.

6. Інфраструктурне забезпечення конкурентної економіки регіонів (методологія і механізми) / П. Ю. Бєленький, О. Л. Вальдрат, Н. І. Гомельська та ін. ; Наук. ред. д. е. н., проф. П. Ю. Бєленький. – Львів : НАН України. Ін-т регіональних досліджень, 2002. – 308 с.

7. Побудова системи управління якістю в діяльності органів виконавчої влади регіону : монографія / М. В. Афанасьєв, Л. Г. Шемаєва, Л. Й. Аведян та ін. ; [за заг. ред. канд. екон. наук, доцента Л. Г. Шемаєвої. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 472 с.

8. Теоретичні засади та організаційні механізми реформування державної служби в Україні : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Н. Л. Гавкалової. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 328 с.

12.2. Додаткова

9. Дзвінчук Д. І. Методичні рекомендації з проведення самостійної та індивідуальної роботи з студентами та слухачами магістратури спеціаль-

ності "Державна служба" в умовах інтенсифікації навчання / Д. І. Дзвінчук. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 92 с.

10. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : [монографія] / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : Вид-во ХарPI УАДУ Магістр, 2003. – 236 с.

11. Институциональные проблемы эффективного государства / под ред. В. В. Дементьева, Р. М. Нуреева. – Донецк : ДонНТУ, 2011. – 292 с.

12. Конституція України. – К. : Преса України, 1996. – 80 с.

13. Коротич О. Б. Державне управління регіональним розвитком України : [монографія] / О. Б. Коротич. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2006. – 220 с.

14. Лахижа М. І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.

15. Мельников Р. М. Проблемы теории и практики государственного регулирования экономического развития регионов : [монографія] / Р. М. Мельников. – М. : Изд-во РАГС, 2006. – 347 с.

16. Переход к демократии стран Центральной и Восточной Европы в сравнительной перспективе / под ред. А. Антошевского, Р. Хербута ; перевод с польского. – Донецк : Издательство "Донбасс", 2001. – 302 с.

12.3. Інформаційні ресурси

17. Децентралізація підвищить конкурентоспроможність регіонів / Офіційний веб-сайт Фонду ефективного управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ua.debaty.org/cms/decentralizatia_main

18. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravo.org.ua/files/administr/Koncrpciya_reform_pabl_admin_2.doc.

19. Корнєєва Т. Відкритість української влади як системний функціональний феномен у сфері управління [Електронний ресурс] / Т. Корнєєва. – Режим доступу : <http://www.isu.org.ua>.

20. Портал органа государственной власти [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/government/portal>.

21. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – С. 170.

22. Про місцеві державні адміністрації : Закон України // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Теорія та методологія публічного управління та адміністрування" за Національною рамкою кваліфікацій України

46

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування					
Визначати принципи врядування та механізми регулювання соціально-економічних процесів	Сутність поняття публічного адміністрування та державного управління. Ознаки публічного адміністрування. Закони, закономірності та принципи врядування. Механізми публічного адміністрування та їх узгодженість	Знання етимології, функцій та методів публічного адміністрування; механізмів адміністрування соціально-економічних процесів	Вміння визначати особливості публічного адміністрування в Україні	Ефективно формувати загально-державний та регіональні механізми публічного адміністрування	Відповідальність за точність і коректність визначення особливостей публічного адміністрування, розробку та реалізацію механізмів адміністрування суспільних процесів
Тема 2. Ефективність та результативність демократичного врядування					
Визначати ефективність та результативність демократичного врядування	Основні підходи до ефективності та її критерії. Інструменти демократичного врядування	Знання критеріїв відбору підходу до визначення ефективності у публічному адмініструванні; технологій вибору інструменту демократичного врядування	Оцінювати ефективність державного управління та місцевого самоврядування	Комплексно і системно презентувати результати визначення ефективності проектів	самостійно приймати ефективні управлінські рішення щодо сценаріїв результативності проектів демократичного врядування

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації					
Здійснювати обґрунтований вибір методів публічного адміністрування та моделей адміністративно-управлінських процесів	Характеристика формалізованих та неформалізованих методів публічного адміністрування	Знання методологічних основ вивчення адміністративно-управлінських процесів	Здійснювати вибір методичного інструментарію для дослідження публічних процесів	Презентувати результати побудови економіко-математичних моделей	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення та відповідати за коректність і адекватність розроблених моделей публічного адміністрування
Тема 4. Моделі в галузі публічного адміністрування					
Визначати суспільні та адміністративні моделі на основі оцінки ефективності управлінських процесів	Сутність концепцій публічного врядування. Послідовність аналізу стану публічного управління	Знання сучасних тенденцій у публічному адмініструванні; змісту основних моделей та засобів публічного адміністрування	Будувати прогностичні моделі суспільно-політичних процесів. Обґрунтовувати зміни та корективи до моделей на принципах демократичного врядування	Презентувати результати розробки моделей належного врядування	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення щодо сценаріїв розвитку суспільства. Відповідати за коректність та адекватність розроблених моделей
Тема 5. Культура і етика публічного адміністрування					
Визначати професійно-кваліфікаційні характеристики публічних службовців	Сутність та значущість етичних принципів у публічному адмініструванні. Професійні та особисті якості публічного службовця	Знання етичного кодексу, прав та обов'язків публічного службовця; обставин притягнення до відповідальності за порушення етичного кодексу публічного службовця	Здійснювати вибір засобів виховання публічних службовців; оцінювати стиль мовлення та комунікативні здібності публічного службовця	Презентувати результати впливу іміджу працівника на ефективність публічного адміністрування	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових проблем культури і етики публічного адміністрування

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні					
Визначати оптимальні управлінські рішення для врегулювання конфліктів та стресових ситуацій	Сутність понять "конфлікт" та "стрес". Основні функції конфлікту. Наявні механізми управління конфліктами інтересів	Знання факторів, які викликають стрес та моральних регуляторів конфлікт-тів інтересів	Визначати рушійні сили конфліктів та стресів в публічному адмініструванні. Здійснювати профілактику стресових ситуацій	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Приймати ефективні управлінські рішення в умовах конфлікту
Тема 7. Сучасні механізми управління суспільним розвитком					
Прогнозувати сучасні тенденції взаємодії владних структур, політичних і громадських організацій для підвищення ефективності управління на центральному і регіональному рівнях	Визначення поняття "громадське суспільство" та його основних принципів	Знання інститутів влади, структури недержавного управління суспільно-політичними процесами; методів визначення інноваційного потенціалу суспільного розвитку	Визначати інструменти досягнення консолідації суспільства та глобалізаційні тенденції суспільного розвитку	Здатність до групової взаємодії в процесі з'ясування причин виникнення суспільного конфлікту	Приймати ефективні управлінські рішення щодо розробки сценаріїв розвитку суспільства. Відповідати за коректність та адекватність розроблених моделей
Тема 8. Теорія держави та суспільство					
Здійснювати координацію активності громадськості в суспільстві	Сутність та значення держави і права. Систему влади України. Поняття суверенітет і незалежність	Знання засад самоорганізації населення та впливу держави на цей процес; структури суспільства та оптимізації соціальної стратифікації	Вміння здійснювати обґрунтування управлінських рішень з координації активності громадськості та подолання соціальної стратифікації	Презентувати результати найбільш ефективних управлінських рішень	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку					
Ідентифікувати суспільно-політичні процеси та визначати їх вплив на соціально-економічний розвиток	Сутність та значущість стабільності суспільства. Основні принципи публічності та прозорості	Знання політичних інститутів та динаміки політичних процесів	Здійснювати оцінку тенденцій розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві	Ефективно формувати стратегію суспільно-політичних процесів у незалежній державі	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення щодо сценаріїв розвитку політичних процесів в умовах багатопартійності
Тема 10. Інноваційний розвиток України					
Здійснювати оцінку ефективності інновацій у публічному адмініструванні	Визначення понять інноваційний розвиток та інноваційний потенціал. Складові інформаційного суспільства	Знання основних складових інноваційного розвитку; законодавства з регулювання інноваційного розвитку	Здійснювати обґрунтування управлінських рішень щодо інноваційної стратегії країни та регіонів	Ефективно формувати стратегію інноваційного розвитку	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Програма навчальної дисципліни.....	8
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми та плани семінарських занять.....	14
6. Теми практичних занять.....	17
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	18
7. Самостійна робота.....	20
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики.....	26
8. Індивідуально-консультативна робота.....	31
9. Методи навчання.....	31
10. Методи контролю.....	36
11. Розподіл балів, які отримують студенти.....	40
12. Рекомендована література.....	46
12.1. Основна.....	47
12.2. Додаткова.....	47
12.3. Інформаційні ресурси.....	48
Додатки.....	49

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Робоча програма для докторів філософії зі спеціальності 074 "Публічне управління та адміністру- вання"

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Гавкалова** Наталія Леонідівна

Відповідальний за видання *Н. Л. Гавкалова*

Редактор

Коректор

План 2018 р. Поз. № 194 ЕВ.

Підп. до друку Формат 60 x 90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. . Обл.-вид. арк. . Тираж прим. Зам. №

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Науки, 9а

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
Дк № 481 від 13.06.2001 р.*